

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۵۳۹

۵ شنبه ۱۵ فروردین ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۷۵

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۷۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

۲۳ اسفندماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) سؤال آقای پرفسور اعلم و جواب آقای وزیر کشور
- ۳) طرح شور دوم گزارش کمیسیون کشور درباره سازمان امنیت اجتماعی و تصویب آن
- ۴) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای مهران
- ۵) طرح گزارش مربوط بمالیات برارث و نقل و انتقالات بلا عوض و تصویب آن
- ۶) تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای فضائلی
- ۷) طرح لایحه معادن
- ۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و ۳۵ دقیقه بیش از ظهر بریاست آقای عماد تربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه پیش قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر طامری • ابتهاج • بوربور • کشکولی • بزرگ ابراهیمی • کدیور • امیدسالار • خرازی • خزیمه علم • قنات آبادی • اردلان • علامه وحیدی • دکتر نفیسی • امامی خوئی • صفاری • سنندجی • مهدوی • دکتر امیراصلاحان افشار • صادق بوشهری • جلیلود • موسوی • قرشی غائبین بی اجازه - آقایان : اورنگ

اربه • دکتر امین • عامری • آقایان • کورس
دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه - آقایان : دکتر رضائی • ذوالفقاری • دکتر فریدون افشار • دهقان • دکتر بیتا
دیر آمدگان وزود رفتگان بی اجازه - آقایان : حکیمی • دکتر حسن افشار • دکتر پیرنیا • شادمان • دکتر دادفر • سراج • حجازی • فولادوند • سلطانمراد بختیار • محمودی • بهادری • دکتر سید امامی • صدرزاده • مهندس بهبودی • دکتر جهانشاهی • دکتر آهی • دکتر رضائی • مهندس فروغی • کیو • عبدالحمید بختیار • دولت آبادی

غضنفری • ثقة الاسلامی • مسعودی • دکتر راجی • دکتر وکیل • سالار بهزادی • مشار • مهندس جفرودی • قراگزلو • مهندس اردبیلی • دهقان • پرفسور اعلم • اقبال • دکتر عمید • فضائلی • مهندس شیبانی • تیمورتاش • مهندس فیروز • دکتر مشیر - فاطمی • مهندس سلطانی • رامپور • دکتر سعید حکمت • هرب شیبانی • معینزاده • حشمتی • یارانشار • اعظم زنگنه • دکتر هدایتی • صرافزاده • دکتر شاهکار

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؟ آقای سلطانمراد بختیار سلطانمراد بختیار - بنده را نوشته اند که دیر آمده ام در صورتیکه در جلسه گذشته بنده اینجا ده ساعت بودم **بوربور** - هیچکس دیر نیامده **نایب رئیس** - اینصورت مربوط به صورت جلسه صبح وعصر است آقایانی که صبح دیر آمده اند اسمشان را یادداشت کرده اند • آقای دکتر مشیر فاطمی **دکتر مشیر فاطمی** - بنده يك قدری دیر آمدم ولی از مقام ریاست کسب اجازه کتبی کرده بودم **نایب رئیس** - البته کسب اجازه ملغوظ خواهد شد • آقای سعیدی

سعیدی - بنده هم اجازه داشتم • **نایب رئیس** - اجازه ها منظوری - شود • آقای طباطبائی **احمد طباطبائی** - در صورت جلسه اصلاحات عبارتی هست اصلاح میکنم و تقدیم میکنم **نایب رئیس** - اصلاح می شود • آقای صدرزاده • **صدرزاده** - بنده هم اجازه داشتم و تاخیرم با کسب اجازه بود • **نایب رئیس** - بسیار خوب • آقای صارمی • **صارمی** - اصلاحات عبارتی است که میدهم بمتد نویسی • **نایب رئیس** - اصلاح میشود • آقای

پرفسور اعلم **پرفسور اعلم** - بنده هم جزودیر - آمدگان بودم ولی اجازه داشتم • **نایب رئیس** - آقای مهندس اردبیلی • **مهندس اردبیلی** - بنده هم از جناب آقای رئیس کسب اجازه کرده بودم • **نایب رئیس** - بطور کلی اجازه هائی که آقایان گرفته اند منظور می شود این صورتی است که قبلانوشته شده بوده است • آقای دکتر جهانشاهی •

دکتر جهانشاهی - بنده دیر نیامده بودم صبح اول وقت حاضر بودم • **نایب رئیس** - آقای دولت آبادی • **دولت آبادی** - بنده دیر آمده نبودم **نایب رئیس** - آقای دکتر شفیع امین **دکتر امین** - بنده هم در جلسه قبل اجازه داشتم •

نایب رئیس - دیگر اعتراضی به صورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب میشود •

۲ - سؤال آقای پرفسور اعلم و جواب آقای وزیر کشور

نایب رئیس - سؤالات مطرح است آقای پرفسور و جناب پرفسور اعلم • **پرفسور اعلم** - موقعی که سؤالی از طرف يك نماینده داده میشود و مطرح میشود (نمایندگان - بلند تر) بنده باید صحبت کنم ولی مثل اینکه بلند گوهم کار نمیکند (چرا آقای کار میکنند) بهر حال سؤالی که داده میشود قاعدتاً بایستی نتیجه مطلوب گرفته شود (صحیح است) سؤال برای روشن کردن راه دولت و باز کردن گوش دولت است مع التأسف آنچه که بنده دیدم تا حالا سؤالات نتیجه مطلوب که نداده اند

گاهی نتیجه مکوس هم داده اند (مهندس اردبیلی - با تصحیح آقایان) متلا بنده سؤالی راجع بانومیل کردم گرانتر هم شد (صحیح است) (محمد بختیار - پس دیگر سؤال نفرمائید) من امیدوارم که این سؤال بنده ، لاف این یکی ، نتیجه مطلوب بدهد و امیدوارم که برق قزوین که در سازمان برنامه نزدیک بانجام است در نتیجه این سؤال در بوهه اجمال قرار نگیرد . سؤال امروز بنده راجع باعضای حزب ایران و همه این حزب که خودش را نماینده ملت ایران قلم داده میباشد (بکنفرانز نمایندگان - غلط کرده) (دکتر ریسا - حزب قلابی است) چرا جانم از جانب ایران و ملت ایران امضاء کرده است (دکتر ریسا - بکنفر هم حضور ندارند) میخواستم عده اینها را ببینم و روشن بشویم که چند نفر است عده شان چند تا است و چه کار هستند وقتی که جواب بنده داده شد بقیه عرض را خدمت آقایان خرابم کرد .

احمد طباطبائی - آرایشگاه ایران

هم مال حزب ایرانیهاست؟
نایب رئیس - آقای وزیر کشور وزیر کشور (علم) - در جواب سؤال نماینده محترم آقای یرفسور جمشید اعلم باید عرض کنم حزب ایران بمعنی واقعی کلمه اکنون وجود ندارد . شاید لازم باشد در این مورد توضیحی بدهم . معمولاً لازم موجود حزب داشتن جاسات و فعالیت حزبی و سعی در نشر مرام خود بوسیله روزنامه حزب یا سخنرانی و غیره است که فعلاً از طرف حزب موسوم با ایران چنین اقداماتی نمیشود ولی بهر حال باید عرض کنم بعد از آنهم که حزب ایران بوجود آمده و رسماً موجودیت خود را اعلام نمود و حتی چنانکه میدانید با حزب متعلقه توده همکاری کرده است منحل نشده و بنا بر این از این جهت میتوان گفت حزب موجودی است و گاهگاه هم موجودیت خود را بوسیله نشر اعلامیه و غیره بشود و ظهور میرساند . اما در مورد اعضاء آن البته صورتی از گرداندن کان و همیشه عامله حزب موجود است که بعضی از آنها هم بمناسبت فعالیت های غیر قانونی مورد تعقیب و حتی محکومیت قرار گرفته اند . در مورد اعضاء دولت (جمعی از نمایندگان - کارمندان دولت) بیخشد کارمندان دولت که ممکنست عضویت حزب مزبور را قبول کرده باشند نیز اطلاعاتی در دست میباشد لکن عده آنها زیاد نیست و ممکنست خود آنها از عضویت حزب انصراف حاصل نموده باشند .

نایب رئیس - آقای یرفسور اعلم - همانطور که جناب آقای وزیر کشور فرمودند عده این آقایان کم است ما هم میدانستیم که کم است . یک عده معدودی هستند که حزب ایران را تشکیل داده اند از ۱۳۲۰ بانظر طرف همیشه با اسم ایران و ایرانیان کارها می کرده اند که هاپسته هیچ ایرانی نیست (صحیح است) این

آقایان بهر قیمتی و بهر عنوانی حاضرند سر کار باشند ولو اینکه با پیشه وری اتحاد کنند و لو اینکه جام سلامتی برای غلام بچی بنوشند حتی حاضرند هزار بلا سر ایران بیاید ، آذربایجان تجزیه بشود ولی اینها سرکار باشند این منظور غائی اینها است اما همه باید بدانند که این عده يك عده معدودی هستند و ابداً نماینده افکار صحیح و پاک ایرانی نیستند (صحیح است) در ایران يك حزب بسیار قوی هست و آن حزب ، حزب افراد ایرانی - الاصل و پاک نژاد است و ایرانی همیشه شاه - دوست و وطنپرست بوده است آقایان شما خودتان در تشریف فرمائی اعلیحضرت هماپونی بجنوب ملاحظه فرمودید آقای علم هم تشریف داشتند اما مردمی که سالها و قرن ها بود شاه خودشان را ندیده بودند فقط برای دیدن شاه خودشان ، خودشان را توی آبی که کوسه داشت می انداختند و از مرگ نمیرسیدند و می خواستند شاهنشاه را ببینند . این افکار و خواسته ایرانی است هر کس و هر قدرتی که مایل است ایرانی ها با آن همکاری کند باید باین افکار ایرانی احترام و اهمیت بگذارد (صحیح است) و هر کس و هر حزب خلق الساعه ای هم که خودش را بهر حزب ایران بپسباند مانسبت با او همان نظری را خواهیم داشت که نسبت بهر حزب توده و پیشه وری داشتیم . (بکنفرانز نمایندگان - پیشه وری فوت کرده) آقا من نگفتم که حالا مؤلف است گفتن بوده زمان ماضی گفتن اما علت اینکه اینها همیشه سر کار بودند ، اینها با این فلتشان ، با این دوتا و نصفی چطور شده است که در این مدت ده یا دوازده سال همیشه روی کار بوده اند ، علل بسیاری دارد ولی در علت مهم دارد یکی اینکه اینها اساسنامه شان کمک به دیگر است ، چطور یعنی اینها در هر مقامی که برسند مشاغل حساس را بین خودشان تقسیم می کنند اگر یکیشان وزیر شد رئیس کارگزینی و رئیس حسابداری آوزارخانه حتماً با سستی یک نفر از اینها باشد چرا؟ برای اینکه مردم را محتاج خودشان بکنند . مسلماً وقتی کسی در يك وزارتخانه ای کار میخورد رئیس کارگزینی که حزب ایرانی باشد می گوید نوز حزب ایرانی هستی؟ آن بیچاره هم کار میخورد ناچار است بگوید بله و بدو روغ خود را حزب ایرانی نشان بدهد که کاری پیدا کند الا من هم متدانشان همینطور است بنده الا از يك مهندسی را میشناسم که بسیار مهندس قابلی است (دکتر ریسا - در رفت تحصیل کرده است) و کار تلمبه های برقی را بخوبی بلد است ایشان رئیس کارگزینی سازمان برنامه است اگر ایشان پنج برابر حقوقش را بدهند که برود توی شرکت نفت کار کند محال است از کارش دست بردارد چرا؟ برای اینکه سر بزنگاه دستش است محال است که بگذارد يك مخالف حزب ایرانی انجا کار کند من بکنفر را شنیدم که گفته بود آنجا ایشان بی برده

بودند این یکی از آنهائی است که با حزب ایران مبارزه کرده است بلافاصله بعد از ۱۵ روز بیرونش کرده اند یکی این است هلت دیگرش چیست؟ جناب آقای مسعودی بعرض برسید خیلی مهم است (مسعودی - راجع به همین فرمایش شما است میخوام صورتش را بگویم) من خودم دارم شما نگویید عرض کنم نکته دومی که اینها همیشه از آن استفاده کرده اند این است که از ضعف و لالی بگیری دولت ها استفاده کرده اند خراب حالا که دولت ماشاء الله قوی است خودش را آتم میداند بوجه اتم مجلس هم هر کاری که میگویند میکند از مراسم شاهنشاه هم که برخوردار است حالا دیگر چرا آنها از ضعف دولت استفاده میکنند اینجا است که من دیگر يك قدری کمیتم لنگ است (همیدی نوری - دولت سازمان برنامه جدا است ، دولت در دولت است) یکی از اصول برنامه دولت در مرحله اول که در مجلس ۱۸ تشریف آوردند مبارزه با فساد بود می نفهمم این چطور مبارزه با فساد است که افسردار بگذارند به اندک مبارزه دفع فاسد با فساد است این در طب مصداق پیدا میکند ولی در سیاست خیال میکنند بسیار نامناسب و بسیار نا چیز است اما در يك خانه ای که مار پیدا می شود در يك خانه ای که هقرب پیدا می شود آدم پشه کشی نمیکند اولاً مار و هقرب را می کشد بعد بدفع پشه و مگس میبرد از این چطور مبارزه با فساد است؟ بنده در اینکار بدولت ایراد دارم و سیاست دولت را در این قسمت صحیح نمی دانم آقا ۲۸ مرداد برای چه بوجود آمد؟ برای این يك عده ای بودند که داشتند این مملکت را بتجزیه میبردند . ایرانیها متوجه شدند توده متوجه شد ، مردم متوجه شدند که چه خیانتها می پشت پرده دارند میکنند ۲۸ مرداد بوجود آمد و نتیجه اش این دولتی است که اینچنان نشسته (صحیح است) ما مبارزه کردیم که اینها ارسر کار بروند و شما آمدید که اینها را از کارها بردارید از امور حساس بردارید ، حالا این عمل شما که نقض فرض است شما آمدید اینها را در امور حساس گذاشتید ، شما دقت فرمائید تمام وزارتخانه ها را ببینید در هر وزارت - خانه ای که در کار هایش پیشرفت نیست اقدام نیست مسلماً آنجا درس کارهای حساس يك حزب ایرانی است شما وزارت ببینید در سایر وزارتخانه ها هر جائی که حزب ایرانی پایش را گذاشته همیشه خوب لای سرح دولت گذاشته شما سازمان برنامه را ببینید اقا چطور میشود وزارت پست و تلگراف کارهایش را میکند و تلفنهایش را درست میکند ولی این سازمان برنامه برقرار درست نمیکند البته نمیگذارند اما بنده سند دارم که نمیگذارند يك تصویب نامه های را شورای سازمان برنامه

تصویب کرده است ولی چون بخلاف نظر اینها بوده شش ماه نگذاشته اند و وزارت مر بوطه دروغ گفته اند گفته اند که تصویب شده در صورتیکه تصویب شده بود من نمیفهمم دولت خوبست و روشن را از خود اینها بگیرد ما که با اینها کاری نکردیم عفو کردیم ، بزرگی کردیم ، اینها وقتی سر کار بودند همین ابتهاج را مجبور کردند که از این مملکت بیرون برود من در بانك ملی بودم یادم میآید آقای دکتر راجی همکار محترم بنده آنجا بودند با اسم اینکه آقای دکتر راجی انگلیسی می دانید بیرونش کردند با اسم اینکه دکتر صورتگر انگلیسی می داند بیرونش کردند اگر کسی با اینها کمی مبارزه کند در صورتیکه دولت استفاده میکنند اینجا است که من دیگر يك قدری کمیتم لنگ است (همیدی نوری - دولت سازمان برنامه جدا است ، دولت در دولت است) یکی از اصول برنامه دولت در مرحله اول که در مجلس ۱۸ تشریف آوردند مبارزه با فساد بود می نفهمم این چطور مبارزه با فساد است که افسردار بگذارند به اندک مبارزه دفع فاسد با فساد است این در طب مصداق پیدا میکنند ولی در سیاست خیال میکنند بسیار نامناسب و بسیار نا چیز است اما در يك خانه ای که مار پیدا می شود در يك خانه ای که هقرب پیدا می شود آدم پشه کشی نمیکند اولاً مار و هقرب را می کشد بعد بدفع پشه و مگس میبرد از این چطور مبارزه با فساد است؟ بنده در اینکار بدولت ایراد دارم و سیاست دولت را در این قسمت صحیح نمی دانم آقا ۲۸ مرداد برای چه بوجود آمد؟ برای این يك عده ای بودند که داشتند این مملکت را بتجزیه میبردند . ایرانیها متوجه شدند توده متوجه شد ، مردم متوجه شدند که چه خیانتها می پشت پرده دارند میکنند ۲۸ مرداد بوجود آمد و نتیجه اش این دولتی است که اینچنان نشسته (صحیح است) ما مبارزه کردیم که اینها ارسر کار بروند و شما آمدید که اینها را از کارها بردارید از امور حساس بردارید ، حالا این عمل شما که نقض فرض است شما آمدید اینها را در امور حساس گذاشتید ، شما دقت فرمائید تمام وزارتخانه ها را ببینید در هر وزارت - خانه ای که در کار هایش پیشرفت نیست اقدام نیست مسلماً آنجا درس کارهای حساس يك حزب ایرانی است شما وزارت ببینید در سایر وزارتخانه ها هر جائی که حزب ایرانی پایش را گذاشته همیشه خوب لای سرح دولت گذاشته شما سازمان برنامه را ببینید اقا چطور میشود وزارت پست و تلگراف کارهایش را میکند و تلفنهایش را درست میکند ولی این سازمان برنامه برقرار درست نمیکند البته نمیگذارند اما بنده سند دارم که نمیگذارند يك تصویب نامه های را شورای سازمان برنامه

من يك لیستی دارم اجازه می خواهم بطور مختصر خدمتتان عرض کنم (دکتر ریسا - بفرمائید) مهندس بیانی راهه نان می شناسید حزب ایرانی مسلم است و تمام کار های سازمان برنامه دستش است (صحیح است) مهندس ایروانی مهندس خاتم مهندس زنجانی مهندس قراگزلو (دکتر بیانی مهندس قراگزلو اشتباه است) اجازه بفرمائید این یکی را خطش می زنم حالا مهندس اسبقی همی فرمائید نیست؟ در ادو نیست؟ ایروانی نیست؟ (خلعتی - ایروانی نیست ایروانی در حزب وحدت ایران بوده است) وزیر نیست؟ رفعتی نیست؟ ریاحی نیست؟ سدهی نیست؟ یابور نیست؟ زاوش نیست؟ عطائی نیست؟ بیانی نیست؟ (مسعودی - چرا هست) بیانی دیگر کل حزب ایران بوده است امروز تمام کارهای سازمان برنامه بدون نظر ایشان انجام نمی شود و تحت نظر ایشان است آن وقت بنده که می خواهم بروم و برق قزوین را خواش کنم که درست کنند خوب بنده که همیشه نمی توانم مزاح آقای ابتهاج و خسرو عدایت بشوم و باید بروم با آقای مهندس بیانی بگویم مانعش شما هستیم (دشتی - آقا زارش هم نیست) اصلاً يك کار دیگری میکند هیچ کس نیست ، بسیار خوب اصلاً این صورت را نخواستیم خوب آقا این چه کاری است و اگر بدانید من از خدا میخوام که يك روزی آقای علم و یا آقای علاء يك ماسکی بصورتشان بگذارند ، اگر چه ممکن است باز هم شناخته بشوند و بعنوان يك نماینده بروند بسازمان برنامه و برای شهر ستان شان يك خواهشی بکنند ببینند با چه چهره و آنگسی که با او مبارزه می کردید يك کسی که از آن پله ها پایش کشیده آید که بیایند بس است يك نگاه می بتمی کند ، این چه حرکتی است؟ این درست نیست این سیاست صحیحی نیست ، دوستان آنرا نگاه دارید چون باز هم این دوستان آن هستند که بهر درتان می خورند و این دوستان آن هستند که شمارا نگاه میدارند ، درست است شما گذشت دارید آقایان داربده ولی ما را هم با آنها محتاج نکنید نتیجه این عمل شما یاس است . شما آقا با قدرت یک عده ای را می توانید تحت نظر بگیرید ولی افکار آنها را مجال است بتوانید تحت کنترل در بیاورید مجال است که اعمال شما مطابق افکار آنها باشد ۲۸ مرداد نتیجه اش آمدن شما بود ، نیست ؟ از شما میخوایم ، خواهش میکنیم آقای علم با آقای علاء بگوئید اگر نمیتوانند توی سازمان برنامه اظهار قدرت بکنند بیایند اینجا بگویند ، خوب آقا نگذارید اینها بر ما مسلط شوند ، این بضر خودتان است بضر ملت ایران است بضر خدمتگزاری است که شما در پیش گرفته آید (احسنت - احسنت)

نایب رئیس - آقای وزیر کشور فرمایشی دارید؟

وزیر کشور - عرض می نمودم **۳ طرح شور دوم گزارش کمیسیون کشور درباره سازمان امنیت اجتماعی و تصویب آن**
نایب رئیس - لایحه مر بوط بتشکیل سازمان امنیت و اطلاعات کشور مطرح می شود چون مخالفی نیست و شور دوم آنست لذا ماده بماده قرائت میشود (ماده اول بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۱ - برای حفظ امنیت کشور و جلوگیری از هر گونه توطئه که مضر بصالح عمومی است ، سازمانی بنام اطلاعات و امنیت کشور وابسته بنخست وزیر تشکیل میشود و رئیس سازمان معاونت نخست وزیر را داشته و بفرمان اعلیحضرت هماپونی شاهنشاهی منصوب خواهد شد .
نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی مخالفید ؟ (دکتر مشیر فاطمی - بنده فقط يك توضیحاتی میخوام بدهم) آقای دشتی (دشتی - بنده هم يك توضیحاتی میخوام بدهم) آقای ارباب (ارباب - بنده هم توضیحی بعنوان موافق دارم) مخالفی نیست چون مخالفی نیست بماده اول رأی گرفته می شود آقایانی که بماده اول موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد و ماده دوم قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۲ - سازمان اطلاعات و امنیت کشور دارای وظایف زیر است :
الف - تحصیل و جمع آوری اطلاعات لازم برای حفظ امنیت کشور
ب - تعقیب اعمالی که متضمن قسمتی از اقسام جاسوسی است و عملیات عناصری که بر ضد استقلال و تمامیت کشور و یا برفع اجنبی اقدام میکنند
ج - جلوگیری از فعالیت جمعیت های مخالف با این ماده اینستکه این ماده يك قدری کشدار است . این موضوع اختیارات مأمورین سازمان اطلاعات و امنیت کشور است و اگر همیشه مثل امروز بود چون این قانون برای امروز نیست . اگر برای امروز بود من چون بشخص سر لشکر تیمور بختیار کمال اعتقاد و اطمینان دارم و میدانم که هیچ نظرو فرض شخصی ندارند ، جناب آقای وزیر کشور جناب آقای وزیر داد - مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکتی مصوب ۲۲ خرداد ۱۳۱۰
۲ - جنبه و جنابانی که در فصل اول باب دوم قانون کبفر عمومی مصوب ۲۲ دی ماه ۱۳۰۴ پیش بینی شده است .
۳ - بزدهای مذکور در مواد ۳۱۰ و ۳۱۱ و ۳۱۲ و ۳۱۳ و ۳۱۴ و ۳۱۶ و ۳۱۷ قانون دادرسی و کبفر ارتش مصوب ۱۳۱۷
نایب رئیس - چون مخالفی نیست رأی

از حالا اشخاصی که برای این دستگاه تعیین می شوند واقعا از هر حیث منزه باشند و همچنین يك شرایط خاصی را برای کارمندان این دستگاه قابل بشوند از این اشخاصی که سابقاً توی تأمینات و اینجاها بوده اند توی این دستگاه راه ندهند، اگر توضیح فرمودند بنده قانع میشوم و دیگر مرضی ندارم

نایب رئیس - آقای طباطبائی موافقت؟ (طباطبائی - بالا ایچه موافقت) بالین ماده ای که مطرح است؟ (طباطبائی - موافقت) بفرمائید

احمد طباطبائی - عرض کنم که جناب آقای دکتر فرمودند راجع باین ماده در مورد قضیه ضابط دادرسی نظامی این ضابط دادرسی نظامی خودش که نمیتواند کاری بکند مثلا ضابط کارشناس است که صلاحیت داشته باشد باینکه گزارش يك قضیه را بدهد آتاری اگر برای يك جرمی هست حفظ کند تا مرجع صلاحیت داری که دادگاه هست برساند والا ضابطه شما فکر کنید زاندا در امری ضابط دادگستری است شهرانی ضابط دادگستری است ضابط خودش فو حد ذاته کسی نیست چون فرمودند (دکتر مشیر طمی - شروعه از اجناس) فرض کنید باشد، چقدر اتفاق افتاده که ضابط دادگستری گزارشی داده وقتی رفته داد سرا دادیار گفته است که غلط کرده است و لویش کرده اند رفته. این در زندگانی روز مره خیلی اتفاق می افتد، شاهر قانونی بخواهد وضع کنید در تمام قوانینی که دارید این بین هم هست، مگر این قدر اشخاصی که در دستگاههای قضائی تیر میشوند تغییر از این است که ضابط دادگستری اشتباه کرده يك گزارشی داده و رفته دادگستری ضابطه که کاری نمیتواند بکند بنا بر این به عقیده بنده تبصره صحیح بوده و درست بوده و هیچ اشکالی ندارد

نایب رئیس - دیگر مخالفی نیست جناب آقای وزیر کشور

وزیر کشور (هلم) این مطلبی که آقای دکتر مشیر فاطمی فرمودند از لحاظ انتخاب اعضاء برای عضویت سازمان این مطلب مهمی است بنده اطمینان میدهم که این مطلب را در نظر بگیریم (دکتر مشیر فاطمی - اصل مطلب همین است)

نایب رئیس - اعلام رای شده آقایانی که با ماده سوم موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده چهارم - کارمندان سازمان اطلاعات و امنیت کشور هر گاه متهم بارتکاب بزهی شوند که راجع بخدمت بوده یا ملازمه یا خدمات و وظایف آنها داشته باشد در حکم نظامیان و خدمت گذاران ارتش هستند و با رعایت مقررات قانون دادرسی و کيفر ارتش مصوب ۱۳۱۷ تابع دادگاههای دائمی

نظامی خواهند بود

نایب رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) آقایانی که با ماده چهارم موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده پنجم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - اساسنامه سازمان و آیین نامه های داخلی و استخدامی مالی مربوط باین قانون با تصویب هیأت دولت قابل اجراء است

نایب رئیس - مخالفی نیست؟ آقایانی که با ماده پنجم موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است آقای مهدی ارباب بعنوان مخالف درخواست کرده اند آقای ارباب

ارباب - بنده تذکره که در این مورد داشتم خیلی خلاصه است - و اشاره هم شد - این قانون در صورتی که انشاء الله افراد صالح و مأمورین صالح برای اداره آن انتخاب شود بسیار مفید است و اگر یک نفر صالح در این دستگاه پیدا شود البته اسباب زحمت خواهد بود و امیدوارم دولت توجه مخصوصی در این قسمت مبذول خواهد داشت موضوع دیگر راجع بسرتیهای اتومبیل و غیره که در روز در قانون بوده چه اظهاراتی کردم منظور این نبود که دادگستری بدست باید کار میکند منظور این بود که قوانینی که ما داریم متناسب نیست با کيفر این دزدانهایی که باین ترتیب بعد از چندین مرتبه سابقه دزدی رها می بیند می کند منظور این بود که جناب آقای وزیر دادگستری توجه کنند و اگر قوانینی لازم است برای تأمین این منظور تهیه کنند و اقدامی بکنند که راه قانونی برای کيفر کامل این قبیل سارقین و یابندگان آنها برای مدت غیر معدودی وجود داشته باشد با این ترتیب این نگرانی و دزدیها از این می رود و الا نظرم این نبود که منحصراً دادگستری بد عمل میکند، نه همه اهتمام خود را میکنند در حدود قوانین شهرانی بسیار اهتمام میکنند در حدود قوانین دادگستری هم اهتمام میکنند اصلاحاتی اگر لازم است در این قسمت در نظر بگیرند منظورم انتقاد از دستگاه قضائی نبود

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده چند جلسه که این موضوع مطرح بود يك خرده جلو آدم اسم نویسی کردم که بعنوان موافق صحبت کنم متأسفانه وقت نشد (عده ای از نمایندگان - بلندتر بفرمائید) گوش نشان راباز کنید بهتر است (دکتر امیر حکمت - صدانمیرسد) گوش بفرمائید صدای بهتر میرسد به حال شور اول که این لایحه آمد صحبت شد یکی از دوستان ما آمد بعنوان مخالف صحبت کرد الحمدالله مخالفتش هم موافقت شد همه حسن نظر دارند دیگری هم که گمان می کنم آقای نورالدین امامی بود صحبت کردند و بنده نوبت رسید امروز هم که شوردوم لایحه مطرح بود اسم نویسی کردم بنام موافقت در

کلیات صحبت کنم کسی مخالف نبود الحمدالله و خیال می کنم تمام آقایانی که اینجا هستند همه مملکت با این لایحه کاملاً موافق باشند و آقایانی هم که اینجا تذکره دادند همه از روی حسن نظر و خوش بینی است لذا موردی دیگر برای بنده نمی ماند که بحث کنم، در عین حال که اهل بحث و تحقیق هستم و دلم میخواهد که زیاد در لوابح بحث شود تا مردم همه نسبت به لوابح روشن شویم خوب موضوعات را ملتفت بشویم و مستحضر بشویم، جناب آقای ارباب که در اینجا بنام توضیح نه بنام مخالف بیاناتی فرمودند وقت ببیند داده شد که هر ایزم را عرض کنم این لایحه که بنام سازمان امنیت اجتماعی آورده اند و بنده هم خوشبختانه در کمیسیون نظام هستم تمام مواز و کلیات آن را زیرورو کردم از هر حیث اطمینان پیدا کردم که این لایحه بفع مملکت است و از روی ایمان و عقیده بآن رأی دادم علی هم داشت اظهارات مهمی است یکی ملتش تشنه است این تشکیلات بود در ادارات مختلف که ما سالیان درازی این ادارات را داریم منتهی مختلف، یکی در ارتش داریم یکی در شهرانی داریم یکی در وزارت خارجه داریم نمایانم در وزارت کشور هم هست یا نه هم منظور اشخاص و افراد مختلفی در همه جا بود معلوم نبود که اینجا چه کارهایی میکنند ممکن بود شهرانی در يك موضوعی يك نظر بدهد و وزارت کشور يك نظر بدهد، این اختلاف نظر ها باعث تشنه تشنه شود الحمدالله این را بنام یک وحدت عمل و فکر آوردند و در يكجا متمرکز کردند تا اینکه این امر در مملکت بنحو احسن انجام بگیرد (صحیح است) (رامبد) آن تشکیلات سابق که ما میماند بنظر بنده اینطور شنیدیم که آنها را متمرکز در يكجا میکنند قربان نزدیک نشدن ببلندگو علتی دارد جناب آقای وزیر کشور تشریف ندارند، چندی پیش اینها شکایت کرده بودند که موضوع میگردونون يك چیز ناراحت کننده ای است و ایشان وعده کردند که این را از این ببرد، بنده هم چون اهل این مملکت و مطیع قانون حتی الامکان سعی میکنم اجرای امر بکنم علاوه بنده آنجا می نشینم و غالباً احساس می کنم که صدایش گوش فراش است و ناراحت کننده است (دولت آبادی - بنده اینجا نشسته ام صدای آقارا نمی شنوم)

نایب رئیس - استدعای کنم در موضوع مطرح صحبت بفرمائید

دشتی - بلی ببخشید يك یاد داشتی رسیده بود جواب دادم عرض کنم مطلب دیگری که فرمودند راجع بشخص بود همیشه در مملکت سعی ما اینست که شخصیت داشته باشیم، اگر هم مملکت دچار انحطاط وضعیت می شود روی اصل اینست که شخصیت کم می شود ما باید همیشه سطح شخصیت

را بالا ببریم، آقایان همیشه اینجا میفرمائید و راجع بسطح شخصیت هیچ بحث نشده، ما باید شخصیت های مفید در مملکت داشته باشیم اگر شخصیت داشته باشیم هیچوقت این حرف ها و این بحث ها پیش نمی آید، میگویند اگر امروز این کار را بدست فلان کس بدهیم ردا چه می کنید، ما باید در این مملکت آدم بیروانیم، آدم هست الحمدالله شخصیت هست این داد و قالا که میشود، این صحبتها که می شود برای اینست که افراد در موقع خودش کم است و الا چه عیب داشت که آقای پرفسور اعلم اینقدر اظهار ناراحتی بکنند؟ برای این است که وقتی يك عده ای يك موقعیتی در نشان می آید میباید بدرجنا بمانی و بنده و غیره را میسوزانند امروز ضرورت پیش آمد برای يك وضعیتی که جناب عالی راجع بیک افرادی که اسم خودشان را حزب گذاشته اند صحبت بکنید، چرا؟ برای اینکه شخصیت ها کنار میروند یا شخصیت ها را بر میدارند نمی آورند و بیابازی نمی گیرند، این علتش است که ماها وقتی فاقد شخصیت شدیم بیچارگی و فقر و فلاکت و ناراحتی پیش می آید بنده خیلی خوش ندارم راجع بشخصیت ها صحبت کنم اما یک چیزی هم سراغ دارم که امروز وقتی شما صحبت میکنید می گویند سر اشکر تیمور بختیار، بنده می دانم يك تیمور بختیاری از میان يك میخواستیم بگویم ایل ولی من با کلمه ایل مخالفم، در ایران ایل نیست، از يك طایفه بزرگ، از يك خانواده عظیمی بنام بختیاری بیرون آمده تحصیلاتش را کرده شخصیتش را دارد و برای مملکت هم بتمام معنی خادم بوده و هست، امروز هم در رأس يك کاری است بنده این مدت را نمی دانم دو سال است سه سال است نمی دانم ولی آید این مدتی که ایشان آمده اند و زمامدار يك مورد مهمی هستند مالز هر چیت رفاه و امنیت نیستیم؟ آقایان نامی را بتمام معنی دیده ام، این مرد بزرگی که اینجا نشسته است، این آقای سر لشکر زاهدی، مادر يك نقطه ای بودیم که ناامنی بحدود فرود بود، ایشان با دوش است و ایشان صبح و شب و غروب همیشه سواد اسبش بوده است او در شهر گردش میکرد شهر که عرض می کنم، شهر مطلق یعنی شیراز در آنجا قدم میزد، شب و روز آنهم موقعی که ناامنی بحدود فرود و بالای جان بود، ما آن روزها در این مملکت زندگی میکردیم و خدمت میکردیم، بگذارید این ناامنی ها از بین برود از دست شخص مثل تیمور بختیار، ببخشید چون من خیلی تعارف بلد نیستم، این شخص آمده است و من یاد می آید و عرض کردم يك اشخاصی که نیستند با آنها کاری ندارم، من یاد می آید که هر وقت صبحها از خانه بیرون می آمدم جیبهایم را خالی می کردم، يك وصیتنامه ای هم توی خانها می گذاشتم و می آمدم بیرون که فردا، فردا هم خدائی دارد اعلی حضرت

بود که باین مملکت روی آورده بود، اما امروز بنده جیبهایم همیشه الحمدالله پر است (خنده نمایندگان) بنده بریر روز که جلسه بود تمام روز خانه رفتم، امنیت داریم خانواده من می دانند که من وقتی خانه نیامدم در شهری هستم که بعد وفور امنیت هست، آقا قدر این امنیت را بدانید، من ناامنی را در این مملکت بقدری دیده ام که امروز هر وقت اسم امنیت که می آید رأی می دهم و عوض این که يك دفعه رأی بدهم دودفعه قیامی کنم يك شعری بنظر آمد عرض می کنم

«من از شکنج سرزلف یار میترسم
حال یکمردمی که پاشدند آمدند اینجا
صحبت کردند مار بودند مار خوش خط و خال
بودند آمدند مملکت را بروز بدبختی
کشیدند، من خوش ندارم روی فرد صحبت کنم و بگویم که فلان فرد در فلان جا چرا نشسته ممکن است این آقا تائب شده ممکن است خطا کار بوده ممکن است این مرد صالح بوده کلمه صالح گفتم ای کاش همه ما اسماً و وصفاً مثل دکتر صالح بودند، اسماً و وصفاً ببخشید. این کلمه صالح را که عرض می کنم ایکاش همه این وصف صالح را داشته باشند و بنحو احسن کارهای مملکتشان را انجام بدهند من روی شخص صحبت نمیکنم ولی از مارهای خوش خط و خال میترسم این شعر را که شما شنیدید تکرار میکنم

«من از شکنج سرزلف یار میترسم
ملاطم چکنی من زمار میترسم»

من از ناامنی میترسم امنیت میخواهم جناب آقای وزیر دادگستری، جناب آقای گلشایان رامن اطمینان دارم که در رأس این وزارتخانه بخوبی میتواند کار کند، من باید فکر کنم که فردا مار خوش خطو خال نباید؟ من اگر آدم باشم قوی باشم نیگذازم مار بیاورد آن روزی که مار آوردند حرف دیگری بود، حالا جان من این لایحه هیچ حرفی ندارد و مازیر رویش کردیم، خوب حلاجیش کردیم از آقای وزیر کشور هم اطمینان داریم انشاءالله بعش هم همانطوریکه در این برنامه هفت ساله تعهد شده است، هفت سال هم ما نضامنا خدمتشان هستیم و انشاءالله ما خدمت میکنیم (یکی از نمایندگان - اصراری هم نداشته باشید) بله اینطور گفتند ما هم هستیم ما قاضی همان چیست ما یک شام داریم، يك اعلی حضرت همایونی، او دولت را بما معرفی میکند، او وزیر کشور را خوب انتخاب کرده است ما هم خوش بین هستیم، خوبش را می بینیم وقتی وزیر کشور آمد يك سازمان امنیت هم تأسیس کرد يك شخص هم مثل سر لشکر تیمور بختیار با حسن عمل با سه صد با فکر با دزد رأس امور است ما چه ترسی داریم میگویند فردا، جناب آقای ارباب فرمودند که فردا، فردا هم خدائی دارد اعلی حضرت

همایونی هم در رأس امور هستند و بتمام معنی امور را حلاجی میکنند ما هم خدمتگزار ملک و ملک و پادشاه هستیم میتوانیم فکر بکنیم که دیگر مار خوش خطو خال نمی آید حالا برای کار گری است برای پمپ بنزین است من نمیدانم دیگر آن میدان ندارد آن روزی که آن میدان داشت از این طرف او بآن طرف، يك روز تماشا می بود، حضرت امیر خواهان نفت شمال بود بنده توی این میدان دیدم تابلوی مولای متقیان را آوردند و نوشته بودند که منافق شمال میخواهم بنده هم چون مسلمانم خوشحال شدم رفتم زیر آن پرچم بعد دیدم آقا این يك جور دیگری است، کسان دیگری هستند آقا حضرت امیر چکار داشت بنفث شمال؟ این تابلوی بود که آوردند حالا دیگر آن باسط سابق گذشت بنده آقا چند دقیقه بیشتر وقت ندارم بگوئی میخواستم نمیدانم چند دقیقه وقت دارم

نایب رئیس - از وقت جناب عالی چیزی نمانده است

دشتی - ایکاش میتوانستم صحبت کنم، خیلی معذرت می خواهم، بنده کلمه قید و شرط بلد نیستم و موافق مشروط نمی دانم بنده يك هدف بیشتر ندارم، ملک و ملت و شاه است از این جهت نمیتوانم اینطرف و آنطرف بروم بنده با هر قید و بندی، بنده و الف و جیم همه مخالفم حتی خیلی بنده همه اش را مخالفم، انشاءالله این سازمان امنیت اجتماعی کشور بتمام معنی و بتمام تعبالاتی که ما داشته باشیم شاید در این مملکت کارهایی بکند که ماروز های خوب و گوارایی به بینیم و يك فکری هم بکنیم که خدای نخواست این مارهای خوش خط و خال جناب آقای دکتر بینا بگر اینجا بیایند (انشاءالله)

نایب رئیس - چون در کلیات کسی مخالف نیست به مجموع مواد رأی میگیریم آقایانی که به مجموع مواد موافقت قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد، بدولت ابلاغ میشود

۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای مهران

نایب رئیس - آقای مهران بفرمائید مهران - است سؤال از وزارت دارائی راجع بدیوان محاسبات تقدیم میکنم

۵- طرح گزارش هر بوط بمالیات برارث و نقل انتقالات بلاعوض و تصویب آن

نایب رئیس - لایحه قانون مالیات برارث مطرح است، اصلاحاتی در مجلس سنایسته است بنا بر این اصلاحاتی که در ستانده است قرائت می شود و بعد نسبت بهر يك رأی جدا گانه گرفته میشود و بعد هم به مجموع مواد رأی خواهیم گرفت، اصلاحاتی که شده است بترتیب قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده اصلاحی از طرف مجلس سنا، ماده دوم - اموال مشمول مالیات برارث عبارتند از کلیه ماترک متوفی اعم از منقول و غیر منقول و مطالبات قابل وصول پس از وضع دیون محقق متوفی و واجبات مالی متوفی در حدود قواعد شرعی و هزینه هائی که در حدود عرف و عادت برای کفن و دفن متوفی و نظایر آن لازم است تبصره - ۱ - مقصود از دیون محقق بدهی هائی است که بر طبق مدارک قانونی عرفاً قابل پرداخت باشد

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار مخالف بفرمائید

دکتر شاهکار - آقایان نمایندگان محترم در خرداد ماه ۳۴ مجلس شورای ملی بانهايت دقت و علاقه قانون مالیات برارث را در دوره ۱۸ تصویب کرد این قانون برای نظر مشورتی بمجلس سنارفت و تقریباً هجده ماه و شش روز در مجلس سنا ماند تا تاریخ هفده آذرماه ۱۳۳۵ با اصلاحاتی برگشت (دکتر بینا باید آید، بنده راجعاً میگردیم) خیلی متشکرم بنا بر این بنده را از بقیه عراضی که میخواستم بکنم معاف بفرمائید، مجلس شورای ملی معمولاً باید سعی کند که مالیات کم باشد یعنی حفظ حقوق مردم را از نظر تعدیل مالیات کمی مالیات باید بکنیم، در مورد مالیات برارث همان ملاکی که سبب می شود که معمولاً مالیات کم باشد در مالیات برارث همان ملاک سبب می شود که مالیات زیاد باشد یعنی ما جلوی فعالیت شخص را نمیگیریم که بدست نیاورد ولی وقتی مرد نتیجه فعالیت او را باید سعی کنیم بخرانه دولت و برای معارض عمومی هم چیزی برسد، از این جهت است، بنا بر این اصلاحی که در اینجا شده است ببدلیلی که الان عرض میکنم دقت مخالفم و استدعا می کنم دقت بفرمائید، يك نکته حساس است، عبارت ماده ۲ مجلس شورای ملی و مجلس سنا یکی است ولی يك چیزی حذف شده و آن اینست که ما نوشته بودیم و حقوقی از هر قبیل توی برارث حق الاختراع، حق التألیف، حق الاکتشاف و نظایر آنها، نه وزیر دارائی اینجا است و نه (بعضی از نمایندگان - آقای معاون وزارت دارائی هستند آقای مغیر هم تشریف دارند) ببخشید اولاً يك لغتی را استدعا میکنم اصلاح بفرمائید، حق التألیف غلط است باید بگوئیم حق مؤلف در واد نویسنده Droid Auteurs این را اصلاحش کنید، آقایان در مملکت ما حق مؤلف تا کنون بهیچوجه دفاع نشده است (صحیح است) و سبب شده است که این آخرین قسمت معنوی که در این مملکت واقعا باید يك بنشاهی داشته باشد وزیر دادگستری نیست که با ایشان عرض کنیم يك کسی شکایت کرده است بداد سرا گفته اند

جلسه ۷۵

که ما همچو قانونی نداریم که از تودفاع کنیم از این جهت است که اغلب میباید نوشتجات و افکار و آثار قلمی مردم را میزدند و با آن بازی می کنند و کسی هم نمیتواند اورا محکوم کند شما از يك کیفی که دارید اگر بزدند تودفاع میشوید، ما اینجا افکار پنجاه ساله آن را بر میدارند يك واو و الفش راعقب و جلو میکنند و میگویند ما من است و شما هم نمیتوانید او را تعقیب کنید، قانونی بنده شنیدم آقای دکتر همیشه اینجا بمن تذکر دادند مثل اینکه در کمیسیون فرهنگ چیزی آمده است بنا بر این با حذف این مطلب بنده جداً مخالفم چرا؟ برای اینکه تنها موردی که در قانون اسم برده شده است که حق التألیف یعنی حق مؤلف از حقوقی است که مالیت دارد، همینطور حق اختراع، بنا بر این ببدلیلی که عرض کردم با حذف این مطلب مخالفم و دقت بفرمائید این ماده باین صورتی که آمده است تصویب نشود و آقای مغیر محترم هم این نکته را در نظر بگیرند برای اینکه اینجا حذف کنیم معنی اینست که حق مؤلف و حق الاکتشاف و حق اختراع يك حقوقی است که قابل دفاع است (یک نفر از نمایندگان - جایش اینجا نیست جای دیگری باید در نظر گرفت) پس لازم است که بنده باز يك خورده توضیح بدهم که لزوم دارد بنده آقا حق مؤلف را با مالیت میدانید یا نه؟ اگر میدانید جزو ماترک متوفی است جزو ارث هم هست اگر می خواهید کمک بفرمائید آقای دکتر بخود مؤلف بگوئید که مؤلف هیچگونه مالیاتی نپردازد یا تشویق بکند و بسیار هم نظر صحیحی است ولی حالا که مؤلف فوت کرد شما برای اینکه وراثت این آدم باین حق مؤلف باین در واد تور مالیات نپردازد آمد بداد سرا وزیر بردید نمی توان از آن دفاع بکنید، از این جهت است بنده پیشنهاد میکنم همان مطلبی که جزو مصوبه مجلس بود همان مطلب را تصویب بفرمائید این مطلب را با کمال دقت رسیدگی کردیم و گذاشتیم

نایب رئیس - آقای دکتر راجی موافقت؟ (دکتر راجی - بنده موافقت) آقای دکتر عمید موافقت؟

دکتر عمید - موافقت

نایب رئیس - آقای مشایخی بفرمائید

مشایخی (مخبر کمیسیون دارائی) - منظور جناب آقای دکتر شاهکار این بود جناب آقای دکتر استدعا می کنم برضم توجه بفرمائید، منظور جناب عالی این بود که چون در مملکت ما قانونی برای برسمیت شناختن و الا بل دانستن حق مؤلف نداریم و مقصودتان این بود که باین موضوع اهمیت قائل شده که باید تألیفات اشخاص ارزش داشته باشد، معتبر باشد خودش امتیاز بدهد، و دیگران تقلید نکنند و همین عدم حق تقلید يك حقی است مالی و دارائی

ارزش، منظور این است؛ با تأیید نظر به جنابعالی
 این موضوع که حق تألیف یا حق مؤلف
 بفرمایش جنابعالی حق است مالی و ارزش
 دارد، ولی يك مطلبی را از نظر مالیات باید
 بآن توجه کرد و آن اینست که اصولاً در
 وضع قانون مالیات سهل الوصول بودن و
 تشخیص دادن موضوع مالیاتی هم یکی از
 مسائلی است که در امر مالیات و در وضع
 قانون باید برای آن اهمیت خاصی قائل
 شد گرچه ما خودمان در کمیسیون دارائی
 این مطلب را با تأیید باینکه حق مؤلف
 هم حق مالی است و باید مالیات بر ارث
 پرداخت که تصویب کردیم بعد رفت بسنا
 حذف کردند اما بجهت دلیل کمیسیون دارائی
 باین حذف اذعان شد دلیلی این است که
 ظاهر آن عقیده خودم هم نظریه سنا نظریه
 خوبی است و با توضیحی که عرض میکنم
 خیال میکنم جنابعالی هم اذعان بشوید،
 فرض کنیم شخصی فوت کرده است بسیار
 شریف، عالیهقام و نویسنده زبر دست و
 دانشمند و تمام تألیفاتش هم دارای ارزش
 است ولی ما ترك این متوفی منحصر آفرض
 کنیم همان تألیفات باشد اولاً وراثت که باید
 مالیات بر ارث تأدیه کنند وقتی میخواهند
 مالیات پرداخت کنند باید دارائی داشته
 باشند و جوهری داشته باشند تا آن حق التألیفی
 که ارزش برای او قائل شدیم و مشمول
 مالیات بر ارث شناخته شده است و امروز
 بصورت دارائی موجود در صندوق هست
 مالیاتش از آن محل پرداخت بشود بنابراین
 حق مؤلف جزو حقوقی است که اگر يك
 روزی ارزش معنوی او بیازار عرضه شد
 و مشتری داشت آنوقت ممکن است مشمول
 مالیات بر ارث واقع بشود، حین فوت نمی
 شود مشمول مالیات واقع بشود باین جهت
 است که من معتمد اصلاحاتی که از طرف
 مجلس سنا در قوانین می شود اگر اصلاحات
 واقعاً بصالح مملکت باشد نباید تعصب بخرج
 بدهیم و قطعاً هم جنابعالی يك همچو نظری
 نداشتید و نداری در اینجا مطلب این است
 که باید در وضع قانون مالیات سهل الوصول
 بودن مورد توجه واقع بشود من معتمد
 که دستگاه دارائی نمیتواند توفیق پیدا
 کند برای حق مؤلف ارزش قائل بشود
 اگر بروند دنبال تعیین ارزش حق مؤلف
 همیشه بین دارائی و مؤدی اختلاف خواهد
 بود و اگر هم بگوئیم که همان قانون برای
 رفع اختلاف راه حل نشان داده است و
 کمیسیونهای مالیاتی بالاخره رفع اختلاف
 خواهند کرد آقایان دانشمندان و اساتید
 حقوق که در اینجا تشریف دارند قطعاً این
 مطلب را تصدیق خواهند کرد که خود
 آنها هم نمی توانند برای حق التألیف يك
 ارزش ثابتی معین کنند، حق التألیف منوط
 بر این است که آن تألیفات در بازار چقدر
 ارزش پیدا کند، چقدر خوانند داشته باشد
 چقدر کتاب فروخته بشود و بنسبت او تألیفات

ارث این است که مردم قدر کار را بدانند و
 حق التألیف جز این که برای دستگاه دولت از نقطه
 نظر تشخیص ارزش و برای مؤدی از نقطه
 نظر تعیین مال و قیمت زحماتی ایجاد میکند
 است که برای بار دوم در کمیسیون مربوطه
 مطرح شد نظریه سنا را ما قبول کردیم
 مع الوصف بسته است بنظر آقایان.
نایب رئیس - آقای دکتر راجی
 بفرمائید.
دکتر راجی - عرض کنم که بنده
 بانظر جناب آقای دکتر شاهکار موافق
 برای این که (عمیدی نوری) بنده مخالفم
 بانظر جناب آقای دکتر شاهکار وقتی ایشان
 موافقت نباید صحبت کنند)
نایب رئیس - اول یک نفر مخالف صحبت
 کرد بعد يك نفر موافق باید صحبت کند
عمیدی نوری - بنده بعنوان مخالف
 می خواهم صحبت کنم.
نایب رئیس - در نظر مخالف نباید
 پشت سر هم صحبت کنند
عمیدی نوری - ایشان هم بانظر
 مجلس سنا مخالفند و بنده با نظر مجلس
 سنا موافق باید صحبت کنم. آقای مشایخی
 هم بعنوان موافق صحبت کردند
نایب رئیس - آقای مشایخی مخالف
 صحبت کردند
عمیدی نوری - آقای مشایخی
 مغرورند و حساب نمی شود
دکتر راجی - بنده حرفی ندارم
 اول جنابعالی بفرمائید صحبت کنید. (همه
 نمایندگان) (زنک رئیس)
بعضی از نمایندگان - آقای دکتر
 راجی بفرمائید صحبت کنید
عمیدی نوری - بنده مقصودم
 اجرای آیین نامه است
دکتر راجی - عرض کنم بنده خیال میکنم
 که حق مؤلف و حق کشف يك چیزی
 است که باید از مالیات معاف باشد
 ولی جزو مارتک هست و بعد از آنکه به
 بازار عرضه شد ممکن است کسی که خریدار
 اول است مبلغ کمی بخرد و بعد که فهمیدند
 ارزشش بیشتر است قیمتش بالا میرود بهمان
 همانطور که قیمتش بالا میرود بهمان
 نسبت مالیات بدهد و روی هم رفته بنده
 نسبت بکلیه این قانون یک قدری مترضم
 برای اینکه مثل چیزهای دیگر بازار
 طبقات پائین شروع کرده اند به مالیات
 گرفتن مثلاً در آن طبقه بندهایی که شده
 ده هزار تومان امروز پولی نیست، ارزش
 ریال بقدری کم است که ده هزار تومان را
 خیلی ها دارند و از ده هزار تومان مالیات
 گرفتن را شاید بنده نظر سنا را بیشتر
 قبول کنم (حشمتی - کتر هم خواهند شد)
 و مالیاتی هم که برای وقف می گذارند و
 عملاً پدر تا وقتی که زنده است از آن بهره
 میبرد و مالیات هم نمیده این کار هم شاید
 زیبنده نباشد، عرض کنم که فلسفه مالیات بر
 باین جهت احترام گذاشته و گفته است
 که اگر چنین تر که ای از يك شخص معنوی
 و فرهنگی و علمی بوجود آمد و برای ورثه
 او ماند، از این مالیات بر ارث گرفته نشود
 حق هم هست که ما باین حق احترام
 بگذاریم دلیل دوم اینست که آقایان،
 مجلس شورای ملی نماینده ملت است باید
 همانطوریکه پیشنهاد اضافه خرج برای
 مجلس قائل نیستند وقتی مجلس سنا این
 اعتقاد را پیدا کند ما معتمد نیستیم، برای
 اینکه تخفیفی که مجلس سنا قائل شده است
 برای مالیات گرفتن ما این را بیشتر بکنیم
 این از نظر وضع قانونگذاری هم مقتضی
 نیست و من قطع دارم که جناب آقای دکتر
 شاهکار همین عقیده را داشتند منتهی
 خواستند اینجا يك بحثی بفرمایند برای
 حق مؤلف، این مطلب البته بسیار مطلب
 صحیحی است حق مؤلف کاملاً محفوظ است
 اگر چنانچه دادسرا متوجه نشد و این را
 قبول نکرد باید باو فهماند که بی ربط
 میگوئی اما نباید برای اینکه دادسرا يك
 جا حق مؤلف را تشخیص نداده، اینجا
 يك احترامی که قائل شده اند که تر که حاصله
 از حق مؤلف معاف از پرداخت مالیات
 بشود بگوئیم نه آقا برای اینکه ما می -
 خواهیم اورا بشناسیم باید مالیات بدهی
 این صحیح نیست باید همین طور که جناب
 آقای دکتر ابر حکمت هم فرمودند اگر
 واقعاً ابهامی هست در موارد دیگر قید
 محفوظ است (دکتر شاهکار - محفوظ نیست)
 محفوظ است خود من هم کرا را پیش آمد
 شده شکایت کردم و حق مؤلف را حفظ
 کردم حالا اگر دادسرا سطح فکرش
 پائین آمده دلیل این نیست که ما اینجا
 این کار را بکنیم این است که بنده
 عقیده دارم که نظر سنا کاملاً صحیح است
 بهرحال تمنی میکنم که باین نظر آقایان
 موافقت کنند و رأی بدهند
نایب رئیس - آقای عینی نوری
 است که قرائت میشود
 (شرح زیر قرائت شد)
 ریاست معظم مجلس شورای ملی
 پیشنهاد میکنم لایحه مالیات بر ارث
 مسکوت بماند، دکتر شاهکار
نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار
 بفرمائید
دکتر شاهکار - عرض کنم آقایان
 واقعاً من متأسفم از اینکه در این حالیکه
 سعی میکنم آنچه واقعاً فکر میکنم برض
 برسانم بکطور دیگری تعبیر میشود این
 بیاناتی که آقای عینی نوری فرمودند با
 این مقدار و در مرتبه بالاتر از این بنده موافقم
 گرچه بنده اینجا اصرار کردم گفتم
 آقایان من دنبال احترام حق مؤلف نه -
 اینکه مالیات بگیرند آنوقت جناب آقای
 مخبر بفرمائید که ما مصعب را بگذاریم کنار

عرض کردم من برای سناتورهای محترم
 احترام قائم صحبت تعصبی نیست بنابراین
 از آقایان استدعا میکنم که این حق مؤلف
 حفظ بشود از این جهت بود که اول هم بنده
 این تذکره را در ادم و این مطلبی که آقای مخبر
 گفتند و این مطالبی که آقای عینی نوری
 گفتند برای من کافی است که در مجلس
 ایران بدانند که حق مؤلف قابل دفاع است
 حق مؤلف محفوظ است و منظور دیگری
 هم ندارم بنابراین آن پیشنهاد اولم و
 این پیشنهاد سکوت هر دو را مسترد
 میدانم.
دکتر رینا - پیشنهاد سکوت مسترد
 نمیشود باید رأی گرفته شود
نایب رئیس - برابر آیین نامه پیشنهاد
 سکوت ولو مسترد هم بشود باید رأی گرفت
 آقای دکتر شاهکار پیشنهاد شانرا مسترد
 کردند معذک باید رأی بگیریم آقایانی که موافق
 (اسکوت هستند قیام فرمایند) (عده کمی برخاستند)
 تصویب نشد چون نسبت باصلاحتیکه در ماده دوم
 از طرف مجلس سنا بعمل آمده و مورد تصویب
 کمیسیونهای مجلس واقع شده مخالفی نیست
 لذا رأی میکنیم آقایانیکه با اصلاحاتی
 که در ماده دوم بعمل آمده است موافقت قیام
 فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد اصلاحاتی
 که در ماده ۵ بعمل آمده است قرائت
 میشود.
 (شرح زیر قرائت شد)
 تبصره ماده ۶ - بهای اثاثیه خانه مسکونی
 متوفی اعم از آنکه خانه ملکی یا اجاری
 باشد مقطوعاً از قرار صدی پنج قیمت خانه
 معسوب میشود.
نایب رئیس - مخالفی در این قسمت نیست
 آقایانیکه با اصلاحی که در تبصره ماده پنج
 بعمل آمده موافقت قیام فرمایند (عده کثیری
 برخاستند) تصویب شد تبصره ای ماده ۷
 اضافه شده بعنوان تبصره دوم قرائت
 میشود.
 (شرح زیر خوانده شد)
 تبصره ۲ - پرونده های معوقه تا قبل از
 تاریخ اجرای این قانون در کمیسیونهای حل
 اختلاف منظور در قانون مالیات بردر آمد
 قابل طرح خواهد بود
نایب رئیس - مخالفی نیست رأی
 گرفته میشود باین تبصره که در مجلس سنا
 اضافه شده است آقایانیکه با این تبصره
 موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
 تبصره ای که در سنا اضافه شده تصویب شد
 اصلاحاتی که در ماده ۹ شده قرائت میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 ماده ۹ - مالیات نسبت به سهم الارث
 هر يك از ورثه گرفته میشود و نرخ آن بشرح
 ذیل است
 ۱ - طبقه اول: اگر سهم الارث هر يك
 از ورثت سیصد هزار ریال یا کمتر باشد از
 پرداخت مالیات معافند و در صورتیکه از این

مبلغ تجاوز نماید بترتیب زیر مالیات معسوب
 می شود.
 از ۳۰۰۰۰۰ ریال تا ۴۰۰۰۰۰ ریال نسبت
 به بازاد صدی سه
 از ۴۰۰۰۰۰ ریال تا ۵۰۰۰۰۰ ریال نسبت
 به بازاد صدی چهار
 از ۵۰۰۰۰۰ ریال تا ۶۰۰۰۰۰ ریال نسبت
 به بازاد صدی پنج
 از ۶۰۰۰۰۰ ریال تا ۷۰۰۰۰۰ ریال نسبت
 به بازاد صدی شش
 از ۷۰۰۰۰۰ ریال تا ۱۰۰۰۰۰۰ ریال نسبت
 به بازاد صدی هفت
 از ۱۰۰۰۰۰۰ ریال تا ۲۰۰۰۰۰۰ ریال
 نسبت به بازاد صدی هشت
 از ۲۰۰۰۰۰۰ ریال تا ۳۰۰۰۰۰۰ ریال
 نسبت به بازاد صدی نه
 از ۳۰۰۰۰۰۰ ریال تا ۵۰۰۰۰۰۰ ریال
 نسبت به بازاد صدی بیست و پنج
 از ۵۰۰۰۰۰۰ ریال تا ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال
 نسبت به بازاد صدی سی و پنج
نایب رئیس - آقای مهندس فروهر
 مخالفی؟ (مهندس فروهر - بلی)
 بفرمائید.
مهندس فروهر - بنده استدعا
 میکنم همکاران محترم باین موضوع حساس
 توجه فرمایند این ماده ۹ که سنا اصلاحاتی
 کرده ناظر بر بخشودگی مالیاتی است که
 تاده هزار تومان مجلس شورای ملی تصویب
 کرده معاف از پرداخت مالیات باشد در مجلس
 سنا این مبلغ را تا ۳۰ هزار تومان بالا برده اند
 یعنی تا ۳۰ هزار تومان از پرداخت مالیات
 معاف باشد، یکی هم میزان مالیاتی
 که از سی هزار تومان بالا امین شده است
 از لحاظ مبلغ مبینم که باین آمده در واقع
 تقلیل وصولی مالیات نسبت بر ارث است که
 از طرف سنا پیشنهاد شده بخصوص راجع
 به قسمت اول که ده هزار تومان بخشودگی را
 تا ۳۰ هزار تومان بالا برده اما اگر اهالی
 مملکت را نوزده میلیون می بینیم اکثریت
 قریب باتفاقشان کسانی هستند که اگر ارثی
 قرار است بآنان برسد سهمی است که از
 ده هزار تومان کمتر خواهد بود، همه فقیر
 و بیچاره اند، مالیات باید طوری باشد که
 طبقاتیکه دارند که خود ما هم جزیشان
 هستیم وصول بشود، مالیات را باید بگیریم
 و بپردازیم در مان این مردم برسانیم والا اگر
 بخشودگی بالا برود قطعاً مالیات کمتر
 وصول میشود و باین مردم کمتر میرسد دست دولت
 هم بوسیله بخشودگیها بسته است بنده راجع
 بده هزار تومان میگویم، بنابراین بنده
 با هر گونه تقلیل مالیات مخالفم، مخالفتم از
 این لحاظ بود که مالیات باوضعی که مردم
 مملکت دارند نباید پائین بیاید باید مالیات
 بالا برود بهمین جهت آقای معاون وزارت
 دارائی میفرمایند مالیات بالا رفته، اگر
 بفرمائید بخشودگی از سی هزار تومان بیشتر

دانشمندان، قضات و دانشجویان اما ایراد
 نمیکنند، در این طبقه بندی که کردیم دقت
 نشده، مخبر کمیسیون دقت نکردند، وزیر
 داد گستر هم دقت نکردند در این طبقه بندی
 ما برخلاف قانون مدنی صحبت کردیم
 این را استدعا میکنم دقت بفرمائید در اینجا
 درست کنید ماده ۸۶۲ قانون مدنی طبقه
 بندی وراثت را کرده، طبقه يك، پدر،
 مادر، اولاد، اولاد اولاد
 طبقه دوم: اجداد و اولاد آنها
 سوم: اعمام و خالات و اولاد آنها،
 این را ما نمیتوانیم تغییر بدهیم. و در
 اینجا تغییر داده شده است در ماده چهارم
 مرقوم فرمودید وراثت طبقه اول عبارتند از
 پدر، مادر فرزندان نواده وزن و شوهر،
 زن و شوهر در طبقه اول نیستند زن و شوهر
 در هر طبقه ای هستند با هر طبقه ای می
 آیند، اگر شما قانون مدنی را عرض کردید
 این را اجرا کنید و اگر نه حق ندارید،
 بنویسید در طبقه اول چون آنها حاجت
 ندارند حق ندارید این حرف را بزنید
 که فرزندان، نوه وزن و شوهر بنا بر این
 بنده مصرأ استدعا میکنم که این قسمت
 اصلاح بشود، طبقه سوم نوشید عبارتند
 از: عمو عمه، دایی، خالی و اولاد آنها و
 بالاتر در صورتی که باید بنویسید باین تر،
 نه بالاتر، بالاتر یعنی اجداد، یعنی پدر و
 مادر و پدر پدر و پدر مادر بالا بنیاید پائین
 بنا بر این با اجازه آقای رئیس استدعا
 می کنم این دو اصلاح در ماده چهارم بشود
 تا بعد نکوبند مجلس متوجه نشده، البته
 آقایان متوجه هستند، قیلام زود رد
 شده اند آقایان متوجه نشده اند و باین
 اصلاح بشود (صحیح است) و این
 بشود کی را که مجلس سنا قبول کرده است
 اگر آقایان موافق باشند قبول کنیم.
نایب رئیس - پیشنهاد کفایت
 مذاکرات رسید قرائت میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 بعد از يك موافق و يك مخالف در ماده
 ۹ پیشنهاد کفایت مذاکرات می کنم
 محمد علی مسعودی.
نایب رئیس - آقای مسعودی
مسعودی - عرض کنم خاطر شریف
 آقایان مستحضراست که این لایحه در چهار
 کمیسیون مجلسین مدتها حلاجی شده
 (صحیح است) مورد بحث بوده بالاخره با
 اصلاحات زیاد نظریات دو مجلس را گرفت
 و رفت بمجلس سنا و در آنجا تصویب شد
 يك اختلافی هم در این مورد بین مجلس شورای
 ملی و سنا ایجاد شد، این لایحه الان چندین ماه
 است معوق است و واقعاً از لحاظ مطالعه کامل
 و دقیق است بنده استدعا میکنم که آقایان
 پس از یکسال و نیم که این لایحه از این
 مجلس بان مجلس رفته و اصلاحات هم به
 حد کافی درش شده است رأی بدهند که
 مورد اجرا گذاشته بشود که دولت بتواند
 از آن استفاده کند، چون آقایان توجه

دارند که دولت میخواهد باید پیش زیاد بشود و یک پولهایی بگیرد گو اینکه انشاءالله واقعا همه همیشه زنده باشند و کسی هم چیزی نشود ولی دو سه فقره مهم اتفاق افتاده است که ببودجه دولت کمک می شود بنده اسم نمی برم در حدود ده یا نوزده میلیون مالیات دولت بواسطه این قانون فعلا معوق مانده است

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی مخالفید بفرمائید

دکتر مشیر فاطمی - عرض کنم بنده همیشه نایب مناب آقای مسعودی هستم در کفایت مذاکرات ، ولی حالا نفهمیدم که کفایت مذاکرات بچه منظوری است؟ این مواد اصلاحی که دانه دانه اینجا خوانده می شود ممکن است یکی از رفقا خواهش کنند که آقایان موافقت و مخالفتی نکنند ولی پیشنهاد کفایت مذاکرات موردی نخواهد داشت

نایب رئیس - رای میگیریم پیشنهاد کفایت مذاکرات نسبت بماده نه آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . رای می گیریم نسبت به اصلاحاتی که در ماده ۹ بعمل آمده است در مجلس سنا و تصاب تغییر کرده است آقایانی که موافقت قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد ، اصلاحاتی که در ماده سیزده شده است قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - ادارات ثبت اسناد و املاک موقعی که مال غیر منقولی را از اسم مورث با اسم وارث ثبت می نمایند و همچنین کلیه دفاتر اسناد رسمی در موقعی که میخواهند تقسیم نامه راجع بماترک را ثبت کنند بایستی گواهی نامه دارائی صلاحیتدار را راجع باینکه وارث اظهارنامه مالیاتی داده است و در اظهارنامه مال مورد تقاضای ثبت را ذکر کرده مطالبه نمایند و قبل از ارائه این گواهی مجاز ثبت نیستند

نایب رئیس - چون مخالفی نیست رای می گیریم با اصلاحاتی که در ماده ۱۳ شده است آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام کردند) تصویب شد . تبصره ۲ در مجلس سنا حذف شده است عین تبصره قرائت می شود که آقایان بدانند چه چیز حذف شده بعد بحذفی که شده رای میگیریم . (بشرح زیر خوانده شد)

تبصره ۲ - اداره دارائی مکلف است

در برابر صدور گواهی نامه مذکور در ماده ۱۴ از مؤدی تضمین کافی بخواهد هر گاه مؤدی ازدادن تضمین کافی خودداری نماید اداره دارائی مکلف است برای تأمین وصول مالیات بمقدار لازم از ماترک را تحت توقیف در آورده و مراتب را در گواهی نامه تذکر دهند .

نایب رئیس - بحذف نمیشود رای گرفت بعد که رای باصل لایحه با حذف تبصره گرفتیم قهراً بحذف هم رای داده شده است و حذف میشود (صحیح است فعلا اصلاحاتی که در ماده ۱۷ شده قرائت می شود . (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - اگر مالی اعم از منقول یا غیر منقول بلاعوض بشخصی داده شود در صورتیکه جزء یکی از طبقات سه گانه باشد طبق ماده ۹ والا بر طبق نرخ مالیات بر ارث طبقه سوم وراث بدون رعایت حداقل بخشودگی مالیات تعلق میگیرد دهنده و گیرنده متضامناً مسئول پرداخت مالیات متعلقه میباشد ، چیزی به و امرالیکه برای امور خیریه و یا عام المنفعه از قبیل آسایشگاه مسلولین و تیمارستان و بیمارستان و کود کستان و پرورشگاه یتیمان و مدارس و مساجد و تکایا و آب انبارهای عمومی و امثال آنها داده میشود از پرداخت مالیات معاف خواهد بود .

نایب رئیس - مخالفی نیست ، رای میگیریم نسبت با اصلاحاتی که در ماده ۱۷ شده موافقتن برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . تبصره دوم ماده ۱۷ حذف شده ، تبصره ماده ۱۹ هم حذف شده است . اصلاحاتی که در ماده ۲۲ شده است قرائت می شود

(بشرح ذیل خوانده شد) ماده ۲۲ - مالیات باید در مورد ارث لااقل در ظرف ششماه پس از تاریخ تسلیم اظهارنامه و در مورد فصل دوم این قانون در موقع تسلیم اظهارنامه پرداخت شود مگر در مواردیکه مؤدی عذر موجه از قبیل نرسیدن سهم الارث داشته باشد و با اقامه ادله کافی و ارائه اسناد عذر خود را ثابت نماید در اینصورت وزارت دارائی میتواند مدت پرداخت مالیات را تمدید کند .

نایب رئیس - مخالفی نیست ، آقایانی که با اصلاحاتی که در ماده ۲۲ شده موافقتن قیام کنند (اغلب قیام کردند) تصویب شد . رای کلی بایستی با ورقه

گرفته بشود ، با اصلاحاتی که در مجلس سنا شده است ، اعم از اصلاح و حذف ، چون رای نهائی است با ورقه رای گرفته می شود .

(اسامی آقایان نمایندگان بوسیله آقای سعیدی (منشی) بترتیب ذیل اعلام و در محل نطق اخذ رای بعمل آمد)

آقایان: پرفسور اعلم . قوام . مهندس شبیبانی . دکتر حسن افشار . دکتر عدل . دکتر بینا . احمد طباطبائی . ارباب . بزرگ نیا . مهندس اردبیلی . سراج حجازی . دکتر شاهکار . رامبد . مرآت اسفندیاری . پو شهری . عبدالحمید بختیار . حشمتی . امیدسالار . دکتر راجی . جفرودی . قبادیان . محمودی . عباسی . مشایخی . پردلی . دکتر وکیل . استخر . یناهی . ساکینیان . هدی . دکتر عمید . صادمی . مرتضی حکمت . صدرزاده . دکتر دیبا . مهندس سعید هدایت . بیات ماکو . مهندس اسکندر فیروز . دکتر مشیر فاطمی . مهندس فرور . دولت آبادی . اقبال . دکتر اسدی . مهندس فروغی . فخر . طباطبائی . مهندس دهستانی . فضائلی . دکتر امیر حکمت . توماج . دکتر امیر نیرومند . برومند . احمد مهران . سلطان مراد بختیار . فولادوند . دادگر . شادلو . دکتر ضیائی . دکتر اصلان افشار . یار افشار خلعتبری . دهبیم . اسکندری . عمیدی . نوری . دکتر آهی . اکبر . دشتی . گیو . اخوان . مسعودی . فرود . زنگنه . سعیدی .

نایب رئیس - با ۶۴ رای موافق قانون مالیات بر ارث با اصلاحاتی که در مجلس سنا بعمل آمده تصویب شد ، برای اجرا بدولت ابلاغ میشود

اسامی موافقتن - آقایان : اعظم زنگنه . عمیدی نوری . حمید بختیار . اقبال . مرتضی حکمت . سلطانی . مهندس هدایت . سلطان مراد بختیار . فرود . دکتر حسن افشار . دکتر شاهکار . سراج حجازی . پردلی . مشایخی . دکتر راجی . حبیب . یناهی . یار افشار . رامبد . دکتر امیر . اصلان افشار . مهندس دهستانی . حشمتی . فضائلی . دکتر دیبا . قبادیان . صادمی . دکتر وکیل . مهندس جفرودی . عباسی . دکتر نیرومند . مهندس شبیبانی . برومند . دکتر ضیائی . دکتر بینا . اکبر . پرفسور

اعلم . بیات ماکو . دکتر مشیر فاطمی . دشتی . باقر پو شهری . امیدسالار . قوام . مرآت اسفندیاری . گیو . دکتر عدل . بزرگ نیا . شادلو . فخر طباطبائی . توماج . دادگر . خلعت بری . اخوان . استخر . محمودی . ساکینیان . مهندس فروغی . مهران . صدرزاده . دکتر امیر حکمت . دکتر اسدی . دولت آبادی . مهندس فیروز . دکتر آهی . مهندس فرور . فولادوند

ورقه سفید علامت امتناع A برک

۶- تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای فضائلی
نایب رئیس - آقای فضائلی فضائلی - دو سؤال از آقای وزیر دارائی و آقای وزیر راه دارم تقدیم میکنم .

نایب رئیس - ابلاغ میشود

۷- طرح لایحه معادن
نایب رئیس - لایحه معادن مطرح است ، این لایحه در مجلس سنا بایک فوریت تلقی شده است و بایستی نسبت بفوریت لایحه در مجلس شورای ملی هم اخذ تصمیم بعمل بیاید ، لذا فوریت لایحه معادن مطرح میشود چون اینطور اطلاع دادند که در خارج هم کسی نیست وعده برای رای کافی نمیشود این لایحه در دستور است و نسبت بفوریت اعلام رای میشود که در جلسه بعد رای گرفته شود .

۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - چون یکشنبه آید مصارف باتولد امام عصر عجل الله فرجه خواهد بود باین جهت یکشنبه جلسه نخواهد بود و سه شنبه هم گرچه مطابق آئین نامه بایستی از ۲۸ اسفند تعطیل باشد ولی چون انتظار داریم لایحه بودجه کل مملکتی از مجلس سنا برگردد فقط یک رای آقایان بدهند بنابراین ناچار هستیم که روی انجام وظیفه و علاقمندی کاملی که آقایان بتصویب بودجه دارند سه شنبه را در صورتی که آقایان تأیید بفرمایند جلسه باشد (صحیح است) لذا اکنون که آقایان این نظریه را تأیید فرمودند جلسه آینده روز سه شنبه خواهد بود . دستور هم همین لایحه معادن خواهد بود (مجلس بیست و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - عماد تربتی